

[Teichert.]

det betyder. Men når det ærede medlem siger, at det er ligemeget, om en mindre landbruger får det beløb hjem, så tror jeg ganske sikkert, man udefra meget vil protestere imod den anskuelse.

Det ærede medlem nævner, at den personlige kontakt ude i en mejerikreds i landbrugsdistrikterne spiller en stor rolle. Men de tider, vi har gennemlevet, viser os, at den personlige kontakt alene ikke altid kan gøre det; der skal modernisering og rationalisering til. Det kan man ikke snakke sig tilrette om; der skal en indsats til for at løse problemet på tilfredsstillende måde.

Når man siger, at staten her på en utilbørlig måde blander sig i landbrugsforhold, vil jeg dertil svare, som landbrugsministeren også har sagt, at det fuldstændig hviler på landbruget selv, om det vil modtage dette tilbud om lån eller ej. Landbruget må også selv bestemme mejeriernes størrelse og disponere fuldt og helt, når det kan svare til landbrugsministerens mening om, hvad der er ret og rimeligt. Men landbrugets økonomiske betragtninger og venstrepartiets politiske synspunkt stemmer ikke overens, og jeg synes, man skal være lidt varsom.

Det ærede medlem hr. Tesdorpf spurgte, hvorfor det netop er mejerierne, man vil begynde med, når man vil investere offentlige midler. Efter min mening ligger det så ligetil. Når staten investerer meget store kapitaler i udstykningen og gør en stor indsats med hensyn til jordfordeling og rationalisering på andre områder, er det naturligt, at man tager den her foreslåede gerning op. Og når det ærede medlem siger, at det alligevel ikke bliver bedre ved gennemførelsen af dette lovforslag, vil jeg pege på, at den billigere rente absolut må komme til at spille en meget stor rolle, når mejerierne skal sammenlægges og rationaliseringen skal gennemføres.

Det ærede medlem hr. Tesdorpf klager over, at de foretagne undersøgelser er for gamle; men det ærede medlem hr. Peder Christensen har den modsatte opfattelse, han siger, de er for nye. Socialdemokratiet står midt imellem de to partier og forsøger at samle dem i et frugtbart samarbejde, og jeg tror ganske sikkert, at de foretagne undersøgelser kommer virkeligheden så nær som gør lig.

Det ærede medlem hr. Tesdorpf sagde, at der burde have foreligget en plan fra regeringens side om sammenlægning af mejerier. Dertil vil jeg sige, at hvis det havde været sådan, at landbrugsministeriet havde udarbejdet en sådan sammenlægningsplan,

kunne man med meget større ret tale om statsindblanding. Men her er netop ansvar og medarbejderskab lagt over på landbruget. Det synes jeg de to partier bør påskønne, og jeg synes, at de bør være med i et frugtbringende samarbejde.

Det ærede medlem hr. Tholstrup sagde, at nyordningen vil give et større administrationsapparat, men de foretagne sammenlægninger af mejerier, som vi kender noget til, taler et ganske andet sprog, og jeg kan ikke få mig selv til at tro, at det ærede medlem tror på sine egne argumenter.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Aage Fogh, at også jeg har tænkt på de forhold, han nævnte, og har i min indledningstale givet et fingerpeg om, at jeg regner med, at den hurtige tilbagebetalingsordning, som 20 års afdragstid er, giver mulighed for investering af kapitaler på andre lignende områder. Landbrugsministeren er ikke helt enig med os i dette spørgsmål, men jeg tror alligevel, man i udvalget skal se at tale sig tilrette om de forskellige problemer, der måtte foreligge.

Peder Christensen: Til den socialdemokratiske ordfører har jeg ikke ret meget at sige. Den rationalisering, som han sagde der skulle til, sker jo, som jeg også sagde i mit indlæg, i så stor udstrækning, som det er muligt under hensyn til materialerne.

Den højtærede landbrugsminister hævdede, at initiativet var kommet fra mejeribrugget og landbruget selv. Som jeg var inde på før, skyldes forslaget måske i nogen grad henvendelsen fra de tre mejerier, som blev nævnt, og når denne henvendelse kom, antager jeg, det har haft en vis forbindelse med råstofkommissionens betænkning. Der blev sagt, at fællesorganisationen stod bagved, men mig bekendt er der ikke vedtaget noget desangående i fællesorganisationen.

Der blev sagt, at regeringen ikke vil blande sig i landbrugets dispositioner. Ja, det er, som man tager det. I hvert fald kalder jeg det at blande sig i landbrugets dispositioner, når man ved lovgivningen favoriserer en bestemt udvikling, og disse lån skal jo også, som det fremgår af lovforslagets § 3, godkendes af landbrugsministeren. Som den socialdemokratiske ordfører udtalte, skal disse lån anvendes i overensstemmelse med landbrugsministerens opfattelse.

Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen har jeg kun den ene bemærkning, at mig bekendt har centralisering ikke nogen særlig betydning for kvaliteten.

Jeg skal derefter vende mig til det ærede